

GS 2. — 28. kolovoza 2024.

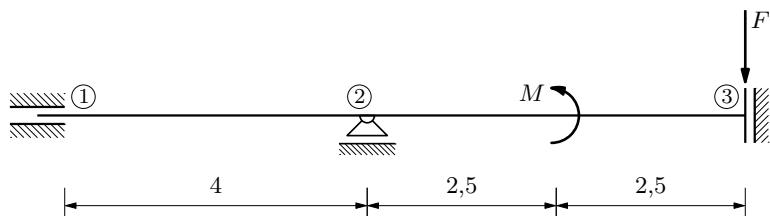
Zadatak 2.b.

Pomoću utjecajne linije nacrtane relaksacijskim postupkom izračunajte vrijednost reaktivnoga momenta iznad srednjega ležaja!

$$EI = \text{const.}$$

$$F = 125 \text{ kN}$$

$$M = 75 \text{ kNm}$$

$$k_{1,2} = \frac{EI}{4}, \quad k_{2,3} = \frac{EI}{5}$$

nepoznanice za inženjersku metodu pomakā: $\varphi_2 \not\sim w_3$

uz statičku kondenzaciju pomaka \vec{w}_3 : φ_2

relaksacija bez statičke kondenzacije:

jedinični kut zaokreta neposredno lijevo od srednjega ležaja (zaokret kraja 2 štapa {1,2}):

smisao vrtnje momenta: jedinični kut:

vrijednosti momenata upetosti:

$$\bar{M}_{1,2} = 2 k_{\{1,2\}} \cdot (-1) = -\frac{EI}{2} \quad \not\sim \quad \bar{M}_{2,1} = 4 k_{\{1,2\}} \cdot (-1) = -EI$$

razdjelni koeficijenti:

$$k_2 = 4 k_{1,2} + 4 k_{2,3} = 4 \frac{EI}{4} + 4 \frac{EI}{5} = \frac{9}{5} EI$$

$$\mu_{2,1} = \frac{4 k_{1,2}}{k_2} = \frac{4 \frac{EI}{4}}{\frac{9EI}{5}} = \frac{5}{9}$$

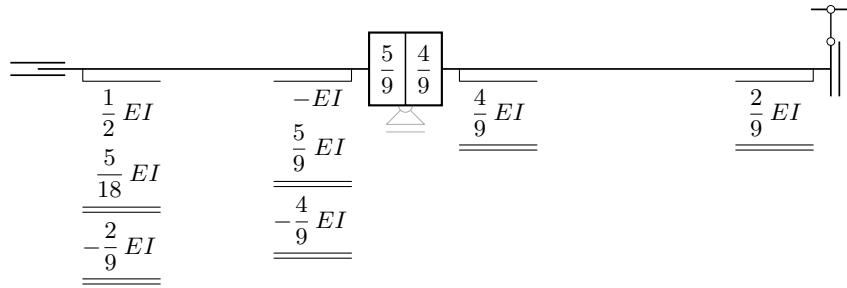
$$\mu_{2,3} = \frac{4 k_{2,3}}{k_2} = \frac{4 \frac{EI}{5}}{\frac{9EI}{5}} = \frac{4}{9}$$

$$\mu_{2,1} + \mu_{2,3} = \frac{5}{9} + \frac{4}{9} = 1$$

prijenosni koeficijenti:

$$2 \rightarrow 1 : \frac{1}{2}, \quad 2 \rightarrow 3 : \frac{1}{2}$$

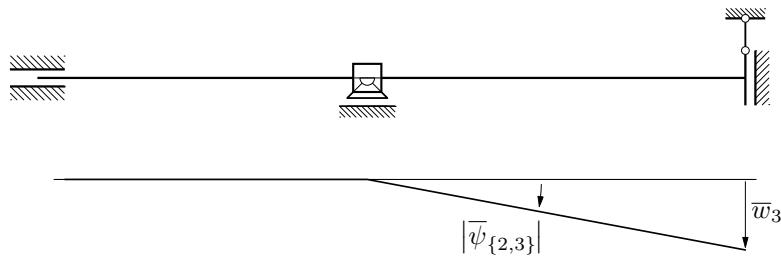
relaksacija bez iteracije:

reakcija u dodanom spoju:

$$R_1 = T_{3,2} = \frac{1}{\ell_{\{2,3\}}} (M_{2,3} + M_{3,2}) = \frac{1}{5} \left(\frac{4}{9} EI + \frac{2}{9} EI \right) = \frac{2}{15} EI$$

prisilni pomak:

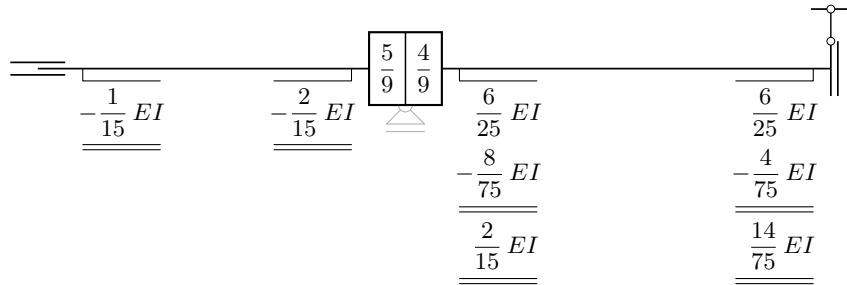

$$\bar{w}_3 = 1, \quad \bar{\psi}_{\{2,3\}} = -\frac{\bar{w}_3}{\ell_{\{2,3\}}} = -\frac{1}{5}$$

vrijednosti momenata upetosti:

$$\bar{M}_{2,3} = \bar{M}_{3,2} = -6 k_{\{2,3\}} \bar{\psi}_{\{2,3\}} = -6 \frac{EI}{5} \left(-\frac{1}{5} \right) = \frac{6}{25} EI$$

relaksacija bez iteracije:

reakcija u dodanom spoju:

$$R_2 = T_{3,2}^{(2)} = \frac{1}{5} \left(\frac{2}{15} EI + \frac{14}{75} EI \right) = \frac{8}{125} EI$$

$$R_1 + \varrho R_2 = 0 \quad \Rightarrow \quad \varrho = -\frac{R_1}{R_2} = -\frac{\frac{2}{15} EI}{\frac{8}{125} EI} = -\frac{25}{12}$$

konačne vrijednosti momenata:

$$M_{1,2} = M_{1,2}^{(1, \text{ Cross})} + \varrho M_{1,2}^{(2, \text{ Cross})} = -\frac{2}{9} EI - \frac{25}{12} \left(-\frac{1}{15} EI \right) = -\frac{1}{12} EI$$

$$M_{2,1} = -\frac{4}{9} EI - \frac{25}{12} \left(-\frac{2}{15} EI \right) = -\frac{1}{6} EI$$

$$M_{2,3} = \frac{4}{9} - \frac{25}{12} \cdot \frac{2}{15} EI = \frac{1}{6} EI$$

$$M_{3,2} = \frac{2}{9} - \frac{25}{12} \cdot \frac{14}{75} EI = -\frac{1}{6} EI$$

ili: jedinični kut zaokreta neposredno desno od srednjega ležaja (zaokret kraja 2 štapa {2, 3}): domaća zabava!

ili: **relaksacija uz statičku kondenzaciju:**

jedinični kut zaokreta neposredno lijevo od srednjega ležaja (zaokret kraja 2 štapa {1, 2}):

smisao vrtnje momenta: jedinični kut:

vrijednosti momenata upetosti:

$$\bar{M}_{1,2} = 2 k_{\{1,2\}} \cdot (-1) = -\frac{EI}{2} \quad \& \quad \bar{M}_{2,1} = 4 k_{\{1,2\}} \cdot (-1) = -EI$$

razdjelni koeficijenti:

$$k_2 = 4 k_{1,2} + k_{2,3} = 4 \frac{EI}{4} + \frac{EI}{5} = \frac{6}{5} EI$$

$$\mu_{2,1} = \frac{4 k_{1,2}}{k_2} = \frac{\frac{4EI}{4}}{\frac{6EI}{5}} = \frac{5}{6}$$

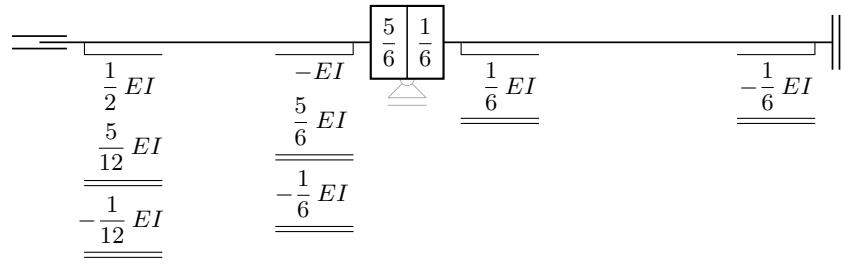
$$\mu_{2,3} = \frac{k_{2,3}}{k_2} = \frac{\frac{EI}{5}}{\frac{6EI}{5}} = \frac{1}{6}$$

$$\mu_{2,1} + \mu_{2,3} = \frac{5}{6} + \frac{1}{6} = 1$$

prijenosni koeficijenti:

$$2 \rightarrow 1 : \frac{1}{2}, \quad 2 \rightarrow 3 : -1$$

relaksacija bez iteracije:

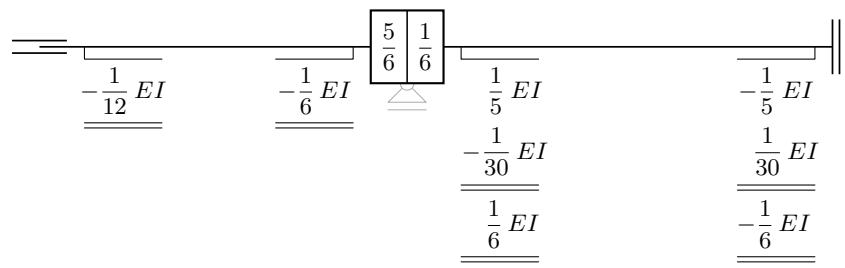
ili: jedinični kut zaokreta neposredno desno od srednjega ležaja (zaokret kraja 2 štapa {2,3}):

smisao vrtnje momenta: jedinični kut:

vrijednosti momenata upetosti:

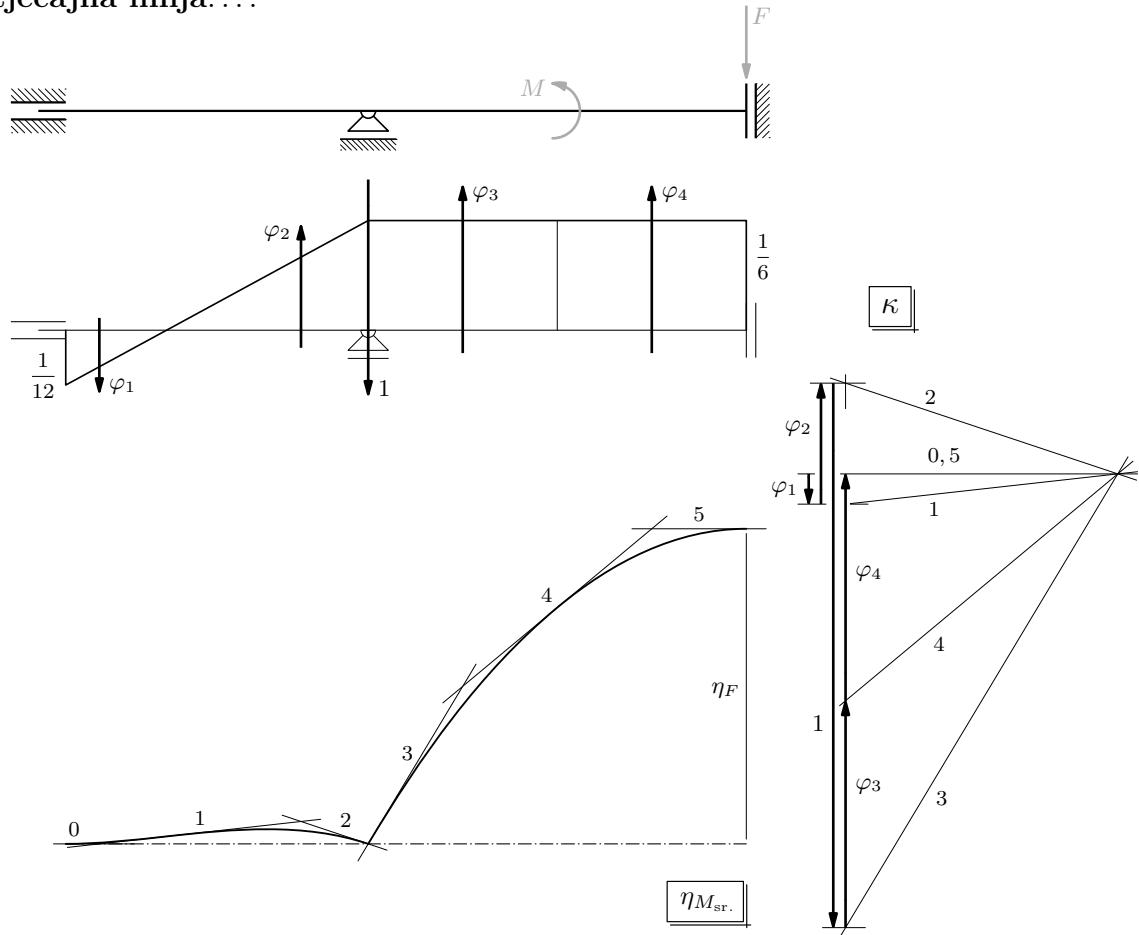
$$\bar{M}_{2,3} = k_{\{2,3\}} \cdot 1 = \frac{EI}{5} \quad \text{&} \quad \bar{M}_{3,2} = -k_{\{2,3\}} \cdot 1 = -\frac{EI}{5}$$

relaksacija bez iteracije:

i, na kraju, na sljedećoj stranici, utjecajna linija...

utjecajna linija . . . :

mjerilo duljina: 1 cm :: 1 m

$$\varphi_1 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{12} \cdot \left(\frac{1}{3} \cdot 4 \right) = \frac{1}{18}$$

$$\varphi_2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6} \cdot \left(\frac{2}{3} \cdot 4 \right) = \frac{2}{9}$$

$$\varphi_3 = \varphi_4 = \frac{1}{6} \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot 5 \right) = \frac{5}{12}$$

$$\text{provjera: } \frac{1}{18} - \frac{2}{9} + 1 - \frac{5}{12} - \frac{5}{12} = 0 \quad [\text{zašto?}]$$

mjerilo kutova: 1 cm :: $\frac{5}{36}$

$$\tilde{\varphi}_1 = \frac{2}{5} = 0,4 \text{ cm},$$

$$\tilde{\varphi}_2 = \frac{8}{5} = 1,6 \text{ cm},$$

$$\tilde{\varphi}_3 = \tilde{\varphi}_4 = 3 \text{ cm},$$

$$\tilde{l} = \frac{36}{5} = 7,2 \text{ cm}$$

$$\chi = \frac{1}{2} \Rightarrow \tilde{\chi} = 3,6 \text{ cm}$$

... i primjena:

$$\text{očitano: } |\tilde{\eta}_F| = 41 \text{ i } 2/3 \text{ mm } \simeq 4,17 \text{ cm}$$

$$\chi = \frac{1}{2} \quad \Rightarrow \quad n = 2$$

$$|\eta_F| = \frac{m}{n} \tilde{\eta}_F = \frac{1}{2} \cdot 4,17 = 2,085, \quad \eta_F = -2,085$$

nagib tangente na η_{M_d} u hvatištu momenta:

$$\tan \alpha_M = -\varphi_4 = -\frac{5}{12} = -0,417$$

$$M_s = F \eta_F + M(-\tan \alpha_M) = 125 \cdot (-2,085) + 75 \cdot (-(-0,417)) = -229,35 \text{ kNm}$$

(smisao vrtnje je suprotan od pretpostavljenoga)